

In deze reeks blikken schrijvers vooruit op het grootste aller mysteries: de dood. Zien ze hun eigen sterfscène al voor zich? Vertrekken ze met de pen in de vuist?

HET EINDE

DEZE WEEK: **DEAN BOWEN**

is 35 en is dichter. Hij publiceerde in o.m. meer 'ny' en 'Kunsttijdschrift Vlaanderen' en verwerfde faam met zijn bezielde voordrachten. In 2015 won hij de Van Dale Spoken Award en zijn debuut werd genomineerd voor de C. Buddingh'-prijs.

Ik denk zo min mogelijk aan de dood. Ik had al snel door dat doodgaan gewoon iets is dat gebeurt, dus al van jongs af was ik meer gefascineerd dan bang; daarom laat ik het ook niet erg bepalend zijn in hoe ik door de wereld navigeer. Het is gewoon een aanwezigheid die je accepteert. Ik denk dat heel veel mensen zich laten motiveren of leiden door angst voor de dood, maar probeer ik dat zo veel mogelijk te vermijden, want ik ben bang dat ik dan heel andere keuzes zou maken. Maar natuurlijk moeten we ons wel bewust zijn van onze sterfelijkheid, ook in het volledig negeren van de dood schuilt een gevaar.'

'Wat me dan wel drijft? Moelijk te zeggen. Ik denk een soort intuïtie die vertrekt vanuit verwondering. Ik doe de laatste paar jaren vooral dingen die me intimideren. Niet noodzakelijk dingen die me angstig maken, maar me wel ontregelen en in een staat van onzekerheid brengen, want zulke situaties leren me zoveel meer. Het is vreemd om angst als motiverende factor te zien, omdat het vaak mensen op slot zet. Maar mij brengt het vooral heel veel avontuur.'

'Ook mijn schrijven heeft met sterfelijkheid weinig te maken. Ik heb het schrijven gewoon nodig om na te denken. Ik ben heel jong begonnen te schrijven: ik was een vrij introvert kind, ik had het nodig om een stem te vinden en de boze buitenwereld te kunnen vatten. Wellicht vertrekt het nog steeds vandaaruit. Ik heb nu wel meer vrede met mijzelf en in mijzelf, maar schrijven is nog steeds mijn manier om hardop te denken en te ontdekken wat er speelt in mijn binnenwereld.'

'Het besef dat de dood bestaat kwam bij me binnen toen mijn moeders oudtante, die ik als een oma beschouwde, overleed. Haar dochters waren heel expressief tijdens de begrafenis, wat ik nogal intimiderend vond, omdat het me vertelde dat de dood niet iets is wat iemand anders overkomt, maar dat door iemands overlijden elementen van jezelf kunnen wegvalen. Met het sterven van mijn moeders oudtante leek ook iets te sterven in haar dochters. Dat heeft een grote indruk nagelaten. Dat was het moment waarop ik me realiseerde dat de dood ook gedragen wordt in andere lichamen, die nog doorleven.'

'Ondertussen heb ik geleerd dat mensen op heel verschillende manieren

© JeRoen Murra

'Dat vind ik mooi: dat je zelfs in de dood deel uitmaakt van een ecosysteem dat nieuw leven kan opwekken'

een voortzetting van een levenscyclus is. Dat vind ik mooi: dat je zelfs in de dood deel uitmaakt van een ecosysteem dat nieuw leven kan opwekken.'

'Of ik daarnaast ook in mijn werk wil blijven voortbestaan, is een moeilijke vraag. Ik worstel met dat aspect van mezelf: ik wil niet ten prooi vallen aan hoogmoed. Maar ego is een ding waar we allemaal mee worstelen, en natuurlijk zou ik, indien mogelijk, absoluut voort willen leven in of door mijn werk. Alleen weet ik niet of dat betekent dat ik zo nodig zelf wil voortleven dan wel dat ik hopelijk ooit in staat zal zijn iets te scheppen dat in anderen voortleeft. Dat is voor mij echt een significant verschil. Dat ik iets zou kunnen scheppen dat een nieuwe maker later

oppikt en met zich meedraagt, waardoor ook de generaties na mij het weer kunnen oppikken als gedachte, dat lijkt mij geweldig. Maar of mensen zich daarbij bewust zijn van mijn leven en werk, vind ik minder interessant. Ik ben tenslotte ook maar een schrijver.'

Opgetekend door Gaea Schoeters